

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2019

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslance

Mariana Jurečky

k vládnímu návrhu zákona,

kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

(sněmovní tisk č. 556)

Pozměňovací návrh Mariana Jurečky k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony:

1. V čl. I se vkládá nový body 1, který zní:

„1. V § 1 odst. 1 se za slova „podzemní vody“ vkládají slova „, jako ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodního zdroje,““

Následující body se přečíslují.

2. V čl. I se za dosavadní bod 24 vkládá nový bod 25, který zní:

„25. V 23a odst. 8 písm. b) zní:

b) tyto změny nebo úpravy jsou v převažujícím zájmu ochrany veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo vyplývají z naléhavých důvodů jiného převažujícího veřejného zájmu a““

Následující body se přečíslují.

Odůvodnění:

K bodu 1 (§ 1)

S ohledem na cíl právě projednávaného návrhu zákona, tedy zvládnutí sucha a nedostatku vody se navrhuje posílit její ochranu výslovným zdůrazněním významu a účelu vody v úvodním ustanovení vodního zákona jako ohrožené a nenahraditelné složky životního prostředí a přírodního zdroje.

K bodu 2 (§ 23a)

V souvislosti s posílením ochrany vod se navrhuje úprava podmínek pro udělení výjimky ke zhoršení či znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu útvaru povrchové nebo podzemní vody podle § 23a odst. 8 změnou písmene b) (dosavadní písmeno c)), a to tak, že již nebude postačovat pouhá existence jiného „nadřazeného veřejného zájmu“, ale pro udělení výjimky budou muset svědčit naléhavé důvody jiného převažujícího veřejného zájmu, s výjimkou ochrany zdraví a veřejné bezpečnosti, kde bude postačovat převažující veřejný zájem. Pojem „nadřazený veřejný zájem“ používaný v dosavadním znění zákona je navíc excesem v pojmosloví, v jiném právním předpisu neužívaném, neboť obrat „nadřazený veřejný zájem“ vyjadřuje charakteristiku takového zájmu jako vždy nadřazeného, tak tomu však není, neboť existují pouze různé druhy veřejného zájmu (např. ochrana zdraví, ochrana vod...), jejichž vzájemný poměr je hodnocen vždy s ohledem na konkrétní okolnosti střetu těchto zájmů (např. při stavbě komunikací). V případě takového střetu je pak používán pojem „převažující veřejný zájem“, který vyjadřuje, že se jedná o „převahu“ pouze v dané situaci, přičemž v případě jiného střetu může „převážení“ dopadnout opačně. Obdobná úprava je zakotvena např. v zákoně o ochraně přírody a krajiny při udělování výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56).

Platné znění s vyznačením změn:

§ 1

- (1) Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, **jako ohroženou a nenahraditelnou složku životního prostředí a surovinu**, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství¹⁾. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo záviselých suchozemských ekosystémů.
- (2) Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha. V rámci vztahů upravených tímto zákonem se bere v úvahu zásada návratnosti nákladů na vodohospodářské služby, včetně nákladů na související ochranu životního prostředí a nákladů na využívané zdroje, v souladu se zásadou, že znečišťovatel platí.

1) Například Směrnice Rady 75/440/EHS ze dne 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody v členských státech, Směrnice Rady 76/160/EHS ze dne 8. prosince 1975 o jakosti vody pro koupání, Směrnice Rady 76/464/EHS ze dne 4. května 1976 o znečištění způsobeném určitými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí Společenství a návazné směrnice Rady, Směrnice Rady 78/659/EHS ze dne 18. července 1978 o jakosti povrchových vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb, Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečištěním určitými nebezpečnými látkami doplněná směrnicemi Rady 90/656/EHS a 91/692/EHS, Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod, Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a řízení znečištění, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

...

§ 23a

Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí

(1) Cíli ochrany vod jako složky životního prostředí (dále jen "cíle ochrany vod") jsou

a) pro povrchové vody

1. zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v téže mezinárodní oblasti povodí,
2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu, s výjimkou útvarů uvedených v bodu 3,
3. zajištění ochrany, zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
4. snížení jejich znečištění prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek,

b) pro podzemní vody

1. zamezení nebo omezení vstupů nebezpečných **závadných**, zvláště nebezpečných **závadných** a jiných závadných látek do těchto vod a zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod,

2. zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním, s cílem dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
 3. odvrácení jakéhokoli významného a trvalého vzestupného trendu koncentrace nebezpečných **závadných**, zvláště nebezpečných **závadných** a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem účinného snížení znečištění těchto vod,
- c) též v oblastech vymezených v § 28 odst. 1, § 30 odst. 1, § 32 odst. 2, § 33 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 35 odst. 1 a ve zvláště chráněných územích podle zvláštních zákonů³¹⁾ dosažení cílů stanovených pro povrchové vody podle písmene a) a pro podzemní vody podle písmene b), pokud v těchto oblastech nejsou pro tyto vody stanoveny zvláštními právními předpisy odlišné požadavky.

(2) Cílů uvedených v odstavci 1 písm. a) bodech 2 a 3, písm. b) bodě 2 a písm. c) je třeba dosáhnout do 22. prosince 2015.

(3) Pokud se na vybraný vodní útvar vztahuje více než jeden cíl ochrany vod uvedený v odstavci 1, uplatní se vždy nejpřísnější z nich.

(4) Pro vybrané vodní útvary mohou být v plánech povodí (§ 24) určeny zvláštní cíle ochrany vod, které spočívají v prodloužení lhůty uvedené v odstavci 2 za účelem postupného dosahování cílů ochrany vod pro vodní útvary nebo ve stanovení méně přísných cílů ochrany vod.

(5) Lhůta uvedená v odstavci 2 může být prodloužena pouze tehdy, pokud se neprojeví další zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru a při splnění těchto podmínek:

- a) není-li včasné dosažení cílů ochrany vod možné z nejméně jednoho dále uvedeného důvodu:
 1. míra požadovaného zlepšení může být z důvodů technické proveditelnosti dosažena pouze postupnými kroky, které přesahují tímto zákonem stanovené lhůty,
 2. dosažení požadovaného zlepšení v rámci tímto zákonem stanovené lhůty by bylo neúměrně nákladné,
 3. přírodní podmínky nedovolují včasné zlepšení stavu daného vodního útvaru v rámci tímto zákonem stanovené lhůty,
- b) prodloužení lhůty a důvody jejího prodloužení budou jmenovitě uvedeny a vysvětleny v plánu povodí a
- c) prodloužení lhůty bude omezeno na období maximálně dvou následujících aktualizací plánů povodí, s výjimkou případů, kdy přírodní podmínky jsou takové, že stanovené cíle ochrany vod nemohou být v těchto obdobích dosaženy.

(6) Méně přísné cíle ochrany vod pro vybrané vodní útvary mohou být stanoveny pouze tehdy, pokud jsou tyto vodní útvary ovlivněny lidskou činností do míry určené v souladu s § 25 odst. 1 písm. a) bodem 2, nebo pokud jsou jejich přírodní podmínky takové, že by dosažení těchto cílů bylo neproveditelné nebo neúměrně nákladné, a pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) potřeby životního prostředí a sociálně ekonomické potřeby zajišťované takovou lidskou činností nemohou být dosaženy jinými prostředky, které by z hlediska životního prostředí byly významně lepší a nevyžadovaly by neúměrné náklady,
- b) pro povrchové vody bude dosaženo nejlepšího možného ekologického a chemického stavu při daných vlivech, kterým nebylo možné předejít v důsledku povahy lidské činnosti nebo znečištění,

³¹⁾ Například zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- c) pro podzemní vody bude dosaženo nejmenší možné změny oproti dobrému stavu podzemní vody při daných vlivech, kterým nebylo možné předejít v důsledku povahy lidské činnosti nebo znečištění,
- d) nedojde k dalšímu zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru a
- e) stanovení méně přísných cílů ochrany vod a příslušné důvody budou jmenovitě uvedeny v plánu povodí a tyto cíle budou každých šest let přezkoumány.

(7) Dobrého stavu podzemních vod, dobrého ekologického stavu, dobrého ekologického potenciálu nebo předcházení zhoršování stavu útvaru povrchové nebo podzemní vody nemusí být dosaženo v důsledku nových změn fyzikálních poměrů v útvaru povrchové vody nebo změn hladin útvarů podzemních vod. Ke zhoršení stavu útvaru povrchové vody z velmi dobrého na dobrý může dojít v důsledku nových trvalých lidských činností.

(8) Zhoršení **stavu nebo ekologického potenciálu útvaru povrchové vody nebo stavu útvaru podzemní vody** či znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu útvaru povrchové **vody** nebo ~~podzemní vody~~ **dobrého stavu podzemní vody** podle odstavce 7 je možné pouze na základě výjimky, kterou udělí vodoprávní úřad na základě žádosti při současném splnění těchto podmínek:

- a) jsou učiněny všechny schůdné kroky k omezení nepříznivých vlivů na stav vodního útvaru,
- b) ~~důvody těchto změn nebo úprav jsou výslovně uvedeny a vysvětleny v plánu povodí podle § 24 a dané cíle se každých šest let přezkoumávají,~~
- e) ~~b) důvody těchto změn nebo úprav vyplývají z nadřazeného veřejného zájmu nebo pokud jsou přínosy pro životní prostředí a společnost při dosahování cílů podle odstavce 1 převáženy přínosy nových změn pro lidské zdraví, udržení ochrany obyvatel nebo udržitelný rozvoj a~~
- b) tyto změny nebo úpravy jsou v převažujícím zájmu ochrany veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo vyplývají z naléhavých důvodů jiného převažujícího veřejného zájmu a**
- e) c) prospěšné cíle, které z těchto změn nebo úprav vodního útvaru vyplývají, nelze z důvodů technické neproveditelnosti nebo pro neúměrné náklady dosáhnout jinými prostředky, jež by byly z hlediska životního prostředí významně lepší.

(9) Bez udělení výjimky podle odstavce 8 nelze záměr vedoucí ke zhoršení **stavu nebo ekologického potenciálu dotčeného útvaru povrchové vody nebo stavu útvaru podzemní vody** či znemožnění dosažení dobrého stavu nebo dobrého ekologického potenciálu útvaru povrchových **vod** nebo ~~podzemních vod~~ **dobrého stavu útvaru podzemních vod** povolit ani provést.

(10) **Důvody pro udělení výjimky podle odstavce 8 musí být výslovně uvedeny a vysvětleny v platném plánu povodí podle § 24 nebo v jeho nejbližší aktualizaci. Dané cíle se každých šest let přezkoumávají.**

(10) (11) Lhůtu podle odstavce 5 lze prodloužit, méně přísné cíle podle odstavce 6 lze stanovit a výjimku podle odstavce 8 lze udělit, pouze pokud nedojde k trvalému vyloučení nebo ústupkům při dosahování cílů ochrany vod jako složky životního prostředí v jiných vodních útvarech ležících v téže oblasti povodí a jejich použití je v souladu s cíli ochrany životního prostředí.